

šerac" izhaja vsaki
nek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.
Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
Hrone, za pol in četrt
na razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin. za celo
let; za Nemčijo stane
celo leto 5 kron, za
Avstrijo pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
plačajo naročnino z ozi-
rom na visokost pošti-
tine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
del. se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 40.

V Ptuj v nedeljo dne 1. oktobra 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
poge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Ljudski rabeljni.

S cesarskim patentom so deželni zbori Češke, Avstrijske, Vorarlberske in Trsta na kratko razno zasedanje sklicani. Celo na Češkem se je to posrečilo, čeprav vlada tam narodnostni boj v najodurnejši obliki in prepreči gospodarsko in kulturni razvitost. Ali ravno češki boji ne menda slovenskim prvakom vzor in cilj! Kakaz temu dejstvo, da se štajerskega deželnega zbora ne skliče in to krivdi slovenskih poslancev. Željno je pričakovalo štajersko in zlasti podnjestajersko ljudstvo sklicanje deželnega zbora. Kajti stotero je zahtev in žel in prošnja, ki jih imamo do deželnega zbora ter ki posebej globoko v vse naše gospodarsko življenje. Kmet je doživel celo vrsto slabih letin, doživel je sušo, ogenj, povodenj, nastopili so v njegovih gozdovih in gorah in poljeh škodljivci, kmet je trgal zemljo, njegovi pridelki niso nobene vrednosti več, pomanjkanje krme predlanskem je skoraj ubilo našo živinorejo, — kmet je v obupanem stanju — in ne ve več pomagati. Država pa pošlje kmetem eksekutorja „na pomoč“... In delavci? In obrtniki? Draginja je pahnila v okodelski in delavski stan v prečno lakoto in vsi sloji ljudstva se prinjajo v misli, da tako ne more iti naprej, da je treba v zakonodajskih zastopih ljudske interese odločno zastopati. Mi nismo prijatelji prelivanja krvi na cesti, zato pa hočemo, da se postavnim ljudstvu pomaga.

Ali v tem žalostnem času splošnega obupa, v tem času bede in lakote, ko oče že ne more nasiti svoje dece, ko je umrljivost strok grozno narasla, ko si delavec niti krompirja več kupiti ne more, ko mora kmet vino prodati, predno je v gorah trta cvetela, ko obrtnik niti surovega materiala več kupiti in svoje pomočnike plačati ne more, — v tem žalostnem času se krohota farško-prvaška vlada ljudstvu v obraz in mu odreže zadnjo pot za rešitev.

Kakor sveča je ostal na seji klubovih naravnih gladki farški vodja dr. Korošec in se z jezuitovskim obrazom govoril proti sklicanju državne zbornice, proti pomoči ljudstvu. Podoben je bil v tem času v svoji vražji brezobzirnosti srednjeveškemu inkvizitorju, ki je stotero ljudi na smrt obsodil. Veliki inkvizitor obsodil je ljudi na hitro smrt v plamenah grmade, — klerikalni rabeljni slovenskega ljudstva pa obsojajo ljudi na dolgo smrt vsled lakote.

In isto je z deželnim zborom štajerskim. Klerikalni poslanci so igrali komedijo, — in preprečili so sklicanje zbornice. Ljudstvo naj od gladi pogine...

Res, človeku se krči pest v teh razmerah, da prišlo bode tako daleč, da kmet ne bode mogel več svojih davkov plačati, da delavec ne bode mogel več delati!

Ali ljudstvo bode klerikalcem odgovorilo in ta odgovor bode zgodovinskega pomena. Zdaj pride čas trgatve, „veseli čas trgatve“, kateremu pa je splošna beda vzela vsak znak veselja. In zopet bodejo prihajali nosači z velikimi posodami in bodejo za farško zbirco kmetom moštjemali. Kmetje! Pokažite tem beračem hrbet! Naj gredo fajmoštri in kaplani h klerikalnim poslancem fehtati, ki so krivi naše bede! Naj klerikalni poslanci svoje dijete razdelijo! Kmet ne da ničesar več, ker nima ničesar za dati. To naj bi bil prvi odgovor za izdajstvo klerikalnih vodij!

V nedeljo, 1. oktobra 1911 ob 3. uri
popoldne pred rotovžem v Ptuj

velika ljudska tombola

s krasnimi vrednimi dobinki. Karta košta
30 vin. Razven dveh tombol velika množina amb, tern, kvatern, kvintern, itd.

Med tombolo sviranje godbe.

Vsako ima pristop.

Politični pregled.

Vojska? Medtem ko sta Francija in Španja že sklenili, da si razdelita Maroko, smatrala je Italija čas primeren, da v takne afričansko provinco Tripolis v svoj žep. Temu pa se seveda Turčija z vsemi kriplji upira. Vsa dosedanja pogajanja so bila brezuspešna in vsak hip zna priti poročilo, da je med Turčijo in Italijo proglašena vojska. Italija je že mobilizirala in zadnja poročila pravijo, da so njeni parniki že proti Tripolisu odpluli. Ta vojska bi imela velikanski pomen in bi lahko krvavi ogenj po vsej Evropi zanesla. Za Turčijo stoji stvar slabo.

Državna zbornica stopi torej dne 5. oktobra k jesenskemu zasedanju skupaj. Pečala se bode najprej v vprašanju splošne draginje in potem tudi s krvavimi izgrebi, ki so se vršili na Dunaju. Pravi delavni program zbornice obsega pravzaprav sledeče točke: državni proračun, preosnova upravnika, postava za vodne ceste, predloga za preosnovo uradniških plač in vojne

predloge. Je-li se bode vojne predloge še pred novim letom obravnavalo, je odvisno od ogrske državne zbornice; kajti tam vlada obstrukcija proti vojni predlogi. Upati je v prvi vrsti, da se bode malo govorilo in mnogo delalo in da se bode glede draginje kaj uspešnega ukrenilo.

Zgradba vodnih cest. Vlada bode državni zbornici predložila dodatek k postavi o vodnih cestah. V tem se bode dalo pooblastilo, da sprejme rentno posojilo za 60 milijonov kron, katero velikansko svoto se hoče porabiti za zgradbe kanalov v Galiciji, Sleziji, na Moravskem in Niževavstrijskem. Istotako se bode za regulacije rek v teh deželah posebno posojilo zahtevalo. Stojimo torej pred zopetnim zvišanjem državnega dolga.

Kmetijski zbor v Gradcu (Annensale) se bode vršil dne 8. oktobra. Govoril bode tudi vodja agrarcev vitez pl. Hohenblum. Dnevni red tega kmetijskega zbora se bode šele pozneje naznanil.

Pomanjkanje mesa. Ministerski svet je sklenil s takojšno veljavnost na vseh progah državnih železnih tarif za krmo in stelo na polovico znižati. Pogoji za to znižanje so taki, da bode le naše domače kmetijstvo olajšave uživalo. Minister je opozarjal vse zasebne železnice, naj isto storijo. S tem bi se hudemu pomanjkanju krme odpomoglo. Bržkone se bode kmalu večji uvoz živine iz Srbije dovolilo. Sicer pa so živinske cene na vseh sejnih hudo padle; vkljub temu je meso v detajlni razprodaji enako drago. Torej le niso kmetje na mesni draginji krivi! Na Dunaju so tudi vžitinske davke znižali. Ali vkljub temu je velikomestna trgovina mesne cene na grozni sedanj višini obdržala. Železniški minister znižal je tudi cene vožnje za krompir, zelenjavo, ostružje, koruzo in krmlino moko. Upati je, da bodo cene živlenskih sredstev na ta način padle.

Politični umor. Kakor smo že v zadnji številki natanko poročali, je ruski anarhist Bagrov ministerskega predsednika Stolypina ustrelil. Za novega ministerskega predsednika bil je dosednji finančni minister Kukovcev imenovan. Anarhista Bagrova so obsodili na smrt in obesili.

Pozor, kmetje, živinorejci!

Ne kupujte prehitro živine! Kadar nastanejo stalne primerne cene, vam to v našem listu naznanimo. Torej ne prenaaglite se!

Uredništvo „Štajerca“.

Dopisi.

Mestni Vrh. Naši občinski računi so prišli končno do zaželenega miru. Upam in želim svojim občanom isto. Vsi ugovori bilo jih precej bili so zastonj, ker različni odbori našli so zmiraj kak paragraf, po katerem se nam je odbilo upravičene naše želje. 80% doklade so potrjene, ker se je za potrebno spoznalo vkljub vsem